

Hemşirelik Öğrencilerinin Yeme Tutumunun Belirlenmesi

Eating Behaviors of Nursing Students

SEVAL AĞAÇDİKEN ALKAN*
AFİTAP ÖZDELİKARA*
NURAN MUMCU BOĞA*

Geliş Tarihi: 22.01.2016, Kabul Tarihi: 28.11.2016

ÖZ

Amaç: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma bir sağlık yüksekokulunda hemşirelik eğitimi alan gençlerde yeme tutumunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 291 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler tanıtıcı form ve Yeme Tutumu Testi ile elde edilmiştir. Çalışmanın etik izni belirtilen üniversitenin Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare analizi, Mann-Whitney U testi ve varyans analizi testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %74.9'u kadın, %25.1'i erkek, %82.1'i 18-21 yaş grubunda, %34.7'si ikinci sınıf öğrencisi, %80.8'i çekirdek aileye mensup, %61.5'i gelir durumunun 1001TL ve üzeri olduğunu, %41.5'i sürekli yaşadıkları yerin ilçe olduğunu ifade etmiştir. Katılımcı öğrencilerin %61.5'inin annesi ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %44.3'ü yurtta yaşamakta ve %34'ünün eş/sevgilisi bulunmaktadır. Öğrencilerin Beden Kitle İndeksi ortalaması 21.59 ± 2.66 olarak bulunurken, yeme tutumu ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 18.04 ± 10.51 olarak belirlenmiştir. Cinsiyet, beden görünümünden ve şu anki kilodan memnun olma durumu ve beslenme düzeni özelliklerinin yeme tutumu üzerinde etkili olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Çalışma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin yeme tutumunun normal düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik öğrencileri; yeme davranışı, yeme tutumunu etkileyen faktörler.

ABSTRACT

Aim: This descriptive study was conducted to determine the eating behaviors of students studying in a university nursing program.

Method: This study comprised 291 students who were studying in the nursing program at Ondokuz Mayıs University. Data were gathered from an identification form and eating behaviors test. The ethical permission of the study was granted by university's clinical research ethics committee. Descriptive statistics, chi-square analysis, Mann-Whitney U test and variance analysis were used for the statistics analysis of the study.

Findings: Of the students, 74.9% were women and 25.1% of men; 82.1% between 18-21 years old. 34.7% of the students were studying in their second year, 80.8% were from a nuclear family, 61.5% had a monthly salary more than 1001 TL, 41.5% lived in a town. 61.5% of the students' mothers graduated from primary school. 44.3% of students stayed in a dormitory and 34% had a partner. The body mass index averages of the students were 21.59 ± 2.66 while the eating behaviors test averages were 18.04 ± 10.51 . It was determined that sex, satisfaction with body image and current weight, and also diet had effects on students' eating behaviors.

Conclusion: It was determined that the eating behaviors of nursing students was at a normal level.

Keywords: Nursing students; eating behavior; eating behaviour effecting factors.

* S Ağaçdıken Alkan, Yrd. Doç. Dr.; A Özdelikara, Yrd. Doç. Dr.;
N Mumcu Boğa, Yrd. Doç. Dr.
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları
Anabilim Dalı
Yazışma Adresi / Address for Correspondence:
Seval Ağaçdıken Alkan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik
Esasları Anabilim Dalı, Kurupelit Yerleşkesi, Kurupelit / Samsun
Tel.: 0 362 312 1919-6356 Faks: 0 362 457 69 26
e-posta: seval_mavice@hotmail.com

Yeme, insanların en temel biyolojik faaliyetlerinden biridir. Ancak yemek yemenin biyolojik gerekliliğinin yanında psikolojik önemi de bulunmaktadır. Kişiler kendilerini baskı altında hissettiğinde ya da birine öfkelenildiğinde normalden daha fazla yiyebilir. Bu durum biyolojik ihtiyaçtan değil, psikolojik ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Aynı şekilde heyecanlı ya da aşırı stresli olanların hiç yemek yememeleri de psikolojik durumlarının yeme üzerinde bıraktığı bir etkidir. Yemek yemeye ilişkin tutumları etkileyen başka bir faktör ise beden imajına ilişkin güncel yaklaşımlardır. Zayıflığın bir güzellik ölçütü olarak kabul edilmesi, “*ne kadar zayıf olursam, o kadar güzel olurum*” düşüncesi de yanlış yeme tutum ve davranışların edinilmesine neden olduğu saptanmıştır.^[1] Kazkondu'nun çalışmasında^[2] sürekli zayıf olmayı düşünme ve şişmanlamaktan korkma, başkalarının yanında yemek yemekten utanma, bazen yemek yemeği reddetme, hatta psikolojik nedenlerle kendini kontrol edememe sonucu aşırı yemeden sonra duyulan suçluluktan kurtulmak için müshil kullanma, kusma ya da aşırı egzersiz yapma gibi olumsuz davranışların ortaya çıktığı belirtilmiştir. Bu davranışların tümü yeme bozukluklarına zemin hazırlamaktadır.

Yeme bozuklukları, yüksek morbidite ve mortalite oranları ile seyreden ve yaşamı tehdit eden kronik hastalıklardır. Sağlıklı yaşamın temelleri çocukluk ve gençlik döneminde atılmaktadır. Büyüme ve gelişme süreci içinde olan çocuk ve gençler, sağlıklı beslenme ile daha sağlıklı yetişkinler olabilirler.^[1] Kadioğlu ve Ergün'un^[3] bildirdiğine göre özellikle ergenlik ve gençlik dönemi, beslenme ile ilgili davranışlar yönünden risklidir. Bu dönemde aileden bağımsız yemek yeme alışkanlığına yönelme ile birlikte yiyecek tercihleri değişir ve beslenme ile ilgili riskli davranışlar görülebilir. Özellikle yağ ve kalori bakımından zengin, fast-food beslenme sıklığındaki artış ve fiziksel aktivitedeki azalma, obezite ve yeme bozuklukları oranlarının artmasına neden olabilmektedir. Bu faktörlere ek olarak düşük benlik saygısı da yeme bozukluklarının oluşmasında etkilidir.^[4,5]

Yeme bozukluklarında, hastalığın başlama yaşı genellikle ergenlik dönemi olarak bildirilmekte ve kadınlarda erkeklere göre daha fazla görülmektedir.^[6,7] Yapılan çalışmaların birçoğunun kadınlar üzerine yoğunlaşması da bu önermeyi destekler niteliktedir.^[8-10] Sosyoekonomik düzey ile yeme bozukluğu sıklığı arasında doğrudan bir ilişki olduğu öne sürülmektedir.^[11] Ülkemizdeki genç nüfus, kültürel çeşitlilik ve çok güncel olan dış göç göz önüne alındığında yeme bozukluklarının artacağı öngörülmektedir. Bununla birlikte ülkemizde bu konuda yapılan çalışmalar da çeşitlilik göstermektedir. Yeme bozuklukları ile ilgili ölçeklerin sınılanması,^[12,13] genel psikolojik belirtilerin saptanması,^[14] risk grubu olarak kabul edilen meslek gruplarında (dansçılar) gözlenen yeme tutumları,^[15] aile işlevselliği ve benlik saygısı,^[16] mükemmeliyetçilik,^[17] obsesif-kompulsif belirtiler, aleksitimi, cinsiyet rolleri,^[18] bağlanma biçimleri^[19] ve temel bilişsel temalar,^[20] yeme tutumu ve öfke,^[11] yeme tutumu, yeme

davranışı ve benlik saygısı,^[21] yeme tutumu ve beden imajı^[22] ülkemiz literatüründe karşılaşılan çalışma örnekleridir. Örnek verilen literatür ışığında bu çalışma ile bir sağlık yüksekokulunda hemşirelik eğitimi alan gençlerde yeme tutumunun belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Tanımlayıcı tipte yürütülen bu çalışmanın evrenini bir sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümünde okuyan 400 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeden Kasım-Aralık 2014 tarihlerinde okula devam eden ve çalışmaya katılmayı gönüllü kabul eden öğrenciler örnekleme dahil edilmiştir. Çalışmada 291 form geçerli sayılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın verileri, tanıttıcı form ve Yeme Tutumu Testi ile elde edilmiştir

Tanıttıcı form: Bu form araştırmacılar tarafından literatür ışığında^[3,11,21,22] hazırlanan; sosyo-demografik verileri ve kişinin bedenine ilişkin memnuniyet durumunu sorgulayan 23 sorudan oluşmaktadır. Gelir durumu, yararlanılan kaynaklarda belirtilen ortalamalar ve öğrencilerin aldıkları burs miktarları göz önünde bulundurularak sınıflandırılmıştır.

Yeme Tutumu Testi (YTT): Garner ve Garfinkel^[23] (1979) tarafından geliştirilmiş, problemlili yeme davranışlarını tanımlamak için tüm dünyada kullanılan bir öz bildirim ölçeğidir. Türkiye'de geçerlik ve güvenilirlik çalışması Savaşır ve Erol^[12] tarafından yapılmıştır. Test, 40 sorudan oluşmakta, cevaplar “daima-hiçbir zaman” şeklinde altı basamaklı likert formunda değerlendirilmektedir. Maddelerden 1,18,19,23,27,39 için bazen 1 puan, nadiren 2 puan ve hiçbir zaman 3 puan olarak; diğer seçenekler ise 0 puan olarak değerlendirilmektedir. Ölçeğin diğer maddeleri için ise daima 3 puan, çok sık 1 puan olarak değerlendirilmekte ve diğer seçenekler 0 puan olarak hesaplanmaktadır. Sonuçta ölçeğin her bir maddesinden alınan puanlar toplanarak ölçeğin toplam puanı elde edilir YTT için kesme değeri 30 puandır. Alınan puanın 30'un üstünde olması pozitif sonuçtur. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı Savaşır ve Erol'un^[12] çalışmasında 0.70 bulunmuştur. Bu çalışmada ise Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.76'dır.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın verileri Kasım-Aralık 2014 tarihleri arasında, eğitimi aksatmayacak şekilde, evrenin tümüne ulaşmak için ders aralarında kişi bildirimine dayalı olarak elde edilmiştir. Soru formları ders arasında dağıtılmış ve ara bitiminde geri alınmıştır.

Çalışmanın yapılabilmesi için araştırmanın yapıldığı

üniversiteden kurum izni alınmıştır. Öğrencilere çalışma hakkında bilgi verilmiş ve katılımcılardan çalışmaya katılmaya gönüllü olduklarına dair onam alınmıştır. Çalışma, yürütüldüğü kurumun klinik araştırmalar Etik kurulununun 31.10.2014 tarihli ve 2014/818 sayılı kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma verileri ve sonuçları, diğer tüm tanımlayıcı çalışmalarda olduğu gibi bireylerin kendi ifadelerine dayanmaktadır. Bu nedenle araştırmanın bir kısıtlılığı olarak, cevaplar subjektif değerlendirmeleri içermektedir. Başka bir sınırlık olarak ise tek bir yüksek okul örneklemini kapsadığı için tüm popülasyona genellenememektedir. Bununla birlikte ülkemizde genç erişkinlik döneminde yeme tutumunu inceleyen sınırlı sayıda çalışmalardan biri olması sebebiyle, konuya vereceği bilimsel katkıdan dolayı bulgularının tartışmaya değer olduğu söylenebilir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmada YTT güvenilirliğinin test edilmesinde Cronbach Alfa katsayısından yararlanıldı. Çalışmada tanımlayıcı istatistikler, kategorik verilerin karşılaştırılmasında ki-kare analizi, sayısal verilerin karşılaştırılmasında (YTT ölçek puanının normal dağılımının saptanması için), Mann-Whitney U testi ve varyans analizi testleri kullanılmıştır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin %74.9'u kadın, %25.1'i erkektir. Öğrencilerin %82.1'i 18-21 yaş grubunda, %34.7'si ikinci sınıf öğrencisi, %80.8'i çekirdek aileye mensup, %61.5'i gelir durumununun 1001TL ve üzeri olduğunu, %41.5'i sürekli yaşadıkları yerin ilçe olduğunu ifade etmiştir. Katılımcı öğrencilerin %61.5'inin annesi ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %44.3'ü yurttan yaşamakta ve %34'ünün eş/sevgilisi bulunmaktadır (Tablo 1).

Çalışmaya katılan kız öğrencilerin boy ortalaması 162.8±.40 ve erkek öğrencilerin boy ortalaması ise 176±.83 olarak saptanmıştır. bunun yanı sıra kız öğrencilerin kilo ortalaması 56.26±.51 ve erkek öğrencilerin kilo ortalaması 71.27±1.19 olarak kaydedilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin BKİ ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin normal kiloda oldukları göze çarpmaktadır (Tablo 2).

Yeme tutumu ve beden algısına ilişkin faktörlerin dağılımı Tablo 3'de gösterilmiştir. Tabloya göre öğrencilerin %68'i bedeninden memnun olduğunu belirtirken, %16.8'i bedeninden memnun olmadığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcı öğrencilerin %33.3'ünün şu anki kilosundan memnun olmadığı kaydedilmiştir. Beslenme düzeni incelendiğinde ise öğrencilerin %47.1'inin beslenme düzeninin normal olduğu ve %12.4'ünün

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özelliklerinin Dağılımı (N=291)

ÖZELLİK	N	%
Cinsiyet		
Kız	218	74.9
Erkek	73	25.1
Yaş		
18-21	239	82.1
22-25	48	16.5
25 üstü	4	1.4
Aile Tipi		
Çekirdek	235	80.8
Geniş	56	19.2
Gelir Durumu		
0-500 TL	11	3.8
501-1000 TL	101	34.7
1000 üstü	179	61.5
Sınıf		
1	81	27.8
2	101	34.7
3	61	21
4	48	16.5
Yerleşim Yeri		
Büyükşehir	82	28.2
İl	60	20.6
İlçe	121	41.5
Köy	28	9.6
Anne Eğitim		
Okuryazar değil	16	5.5
Okuryazar	34	11.7
İlköğretim	179	61.5
Lise	52	17.9
Üniversite	10	3.4
Barınma Alanı		
Yalnız yaşıyor	10	3.4
Arkadaş ile evde	44	15.1
Ailesi ile	108	37.1
Yurttan yaşıyor	129	44.3
Eş/Sevgili Varlığı		
Evet	99	34
Hayır	192	66

beslenme düzenine hiç dikkat etmediği kaydedilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin %24.4'ü kilo almaktan çok rahatsız olduğunu belirtirken, %12'si hiç rahatsız olmadığını belirtmiştir. Katılımcı öğrencilerin %55.3'ü kilosunu korumak için herhan-

Tablo 2. Katılımcı Öğrencilere Ait Boy, Kilo ve Beden Kitle İndeksi (BKİ) Değer Ortalamaları (N=291)

ÖZELLİK	KIZ			ERKEK		
	Min.	Maks.	Ort.+SS	Min.	Maks.	Ort.+SS
Boy	150	180	162.8+40	150	195	176+83
Kilo	37	80	56.26+51	50	102	71.27+1.19
BKİ	16.44	32.46	21.20+16	16.98	32.19	22.77+34

gi bir uygulama yapmazken, %5.5'i abur cubur yemediğini ve %22.3'ü yalnızca düzenli beslendiğini söylemiştir. Öğrencilerin kendine değer verme durumları sorgulandığında %89.7'sinin kendisine değer verdiği fakat %7.6'sının kendine değer verip vermediğinden emin olmadığı kaydedilmiştir. Öğrencilere medyanın kilo kontrolü üzerindeki etkisi sorulduğunda ise öğrencilerin %75.6'sı internette, %19.9'u ise televizyondan etkilendiğini belirtmiştir. Yine öğrencilerin %66'sı kilo kontrolü hakkında medya kullanımına günlük 4-7 saat ayırdığını söylemiştir.

Öğrencilerin bazı sosyo-demografik özellikleri ile yeme tutumu testi puan ortalamalarını arasındaki ilişki incelendiğinde aile tipi, eş/sevgili varlığı, gelir durumu ve kendine değer verme özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Bununla birlikte cinsiyete ilişkin gruplar arası farkın kız öğrencilerden, bedensel görünüşten memnun olma durumuna ilişkin farkın görünüşünden memnun olmayanlardan, şu anki kilosundan memnun olma durumuna ilişkin farkın kilosundan memnun olmayanlardan ve beslenme düzenine dikkat etme durumuna ilişkin farkın ise beslenme düzenine çok dikkat eden öğrencilerden kaynaklandığı belirlenmiştir ($p<0.05$). BKİ ve YTT puanı arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı kaydedilmiştir.

Tartışma

Bakım profesyoneli olmak üzere hemşirelik eğitimi alan öğrencilerin yeme tutumlarını incelemek amacıyla yapılan bu çalışma sonucunda öğrencilerin yeme tutumuna ilişkin alışkanlıkları belirlenmiş ve bazı sosyo-demografik özellikleri ile yeme tutumları arasında ilişki olduğu saptanmıştır.

Bedeninden memnun olma ve YTT arasında anlamlı bir ilişki olduğu kaydedilmiştir (Tablo 4). Ayrıca katılımcı öğrencilerin %33.3'ünün şu anki kilosundan memnun olmadığı kaydedilmiştir. Gençlerin yeme tutumları birçok faktörden etkilenebilmektedir. Bu faktörler beden ile ilgili düşünce ve algılar, genetik faktörler, yaşam tarzı, alışkanlıklardır.^[18,24] Literatürde beden algısında cinsiyet farklılıklarını inceleyen araştırmalarda erkeklerde beden memnuniyetsizliğinin kızlara göre daha az olduğu belirlenmiştir.^[25-28] Çünkü kadınlar, yaştan bağımsız olarak, erkeklerden daha fazla bedenleri ile ilgilenmektedirler. Birçok kadın için beden algısına olan ilgi çok erken yaşlarda başlayıp, tüm yaşam boyu devam etmektedir.^[29] Bu çalışmada belirtilen literatür ile uyumlu sonuçlar kaydedilmiştir. Bu durumun ise örneklemin %74.9'unun kadın olmasından kaynaklan-

Tablo 3. Yeme Tutumu ve Beden Algısına İlişkin Faktörlerin Dağılımı (N=291)

İLİŞKİLİ FAKTÖR	SAYI	%
Bedeninden Memnun Olma		
Evet	198	68.0
Hayır	44	15.1
Emin değilim	49	16.8
Şu Anki Kilosundan Memnun Olma Durumu		
Evet	150	51.5
Hayır	97	33.3
Emin değilim	44	15.1
Beslenme Düzeni		
Çok dikkat ederim	14	4.8
Normal düzeyde dikkat ederim	137	47.1
Biraz dikkat ederim	104	35.1
Hiç dikkat etmem	36	12.4
Kilo Almaktan Rahatsızlık Hissetme Durumu		
Çok rahatsızlık olurum	71	24.4
Biraz rahatsız olurum	127	43.6
Hiç rahatsız olmam	93	32.0
Kilo Korumak İçin Yapılan Uygulamalar		
Herhangi bir uygulamam yok	161	55.3
Günde 2 öğün yerim	15	5.2
Abur cubur yemem	16	5.5
Diyet yaparım	5	1.7
Düzenli beslenirim	65	22.3
Diğer	6	2.1
Kendine Değer Verme Durumu		
Evet değerliyim	261	89.7
Hayır değerli değilim	8	2.7
Emin değilim	22	7.6
Alkol Kullanımı		
Kullanmıyorum	249	85.6
Her gün kullanım	2	0.7
Haftada birkaç gün kullanım	12	4.1
Ayda birkaç gün kullanım	28	9.6
Kilo Kontrolü Üstünde Etkili Olan Medya Organı		
Gazete	13	4.5
Tv	58	19.9
İnternet	220	75.6
Kilo Konusunda Medya Kullanım Sıklığı		
Günde 8 saat	38	13.1
Günde 4-7 saat	192	66.0
Haftada bir kez	53	18.2
Ayda bir kez	5	1.7
Hiç	2	0.7
Toplam	291	100

Tablo 4. Öğrencilere Ait Değişkenler ve YTT Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (N=291)

ÖZELLİK	N	YTT PUAN ORT	TEST İSTATİSTİĞİ	p
CİNSİYET				
Kız	218	17.25+ 10.37	-2.618	.009*
Erkek	71	20.49+ 10.65		
AİLE TİPİ				
Çekirdek	234	10.31+ 10.31	-.788	.431
Geniş	56	19.14+ 11.39		
EŞ/SEVGİLİ VARLIĞI				
Var	99	18.96+ 10.53	-1.510	.131
Yok	190	17.54+ 10.56		
GELİR DURUMU				
0-500 TL	12	26.18+ 19.89	2.660	2.65
501-1000 TL	100	18.63+ 10.20		
1000 ve üstü	178	17.21+ 9.71		
BEDENİN GÖRÜNÜŞÜNDEN MEMNUN OLMA				
Evet	196	16.63+ 9.71	14.273	.001*
Hayır	45	23.36+ 11.71		
Emin değilim	49	18.93+ 11.08		
ŞU ANKI KİLOSUNDAN MEMNUN OLMA DURUMU				
Evet	148	15.97+ 9.35	12.394	.002*
Hayır	97	21.24+ 12.00		
Emin değilim	45	17.97+ 9.07		
BESLENME DÜZENİ				
Çok dikkat ederim	13	36.30+ 18.76	13.519	.000**
Normal düzeyde dikkat ederim	137	17.63+ 9.55		
Biraz dikkat ederim	103	16.47+ 8.04		
Hiç dikkat etmem	37	17.52+ 10.71		
KENDİNE DEĞER VERME DURUMU				
Evet değerliyim	259	17.50+ 10.26	3.020	0.82
Hayır değerli değilim	10	24.62+ 12.83		
Emin değilim	22	22.09+ 11.38		
		YTT	r	p
		BKİ (n =290)	.073	.219

*p<0.01; **p<0.001

dığı düşünülmektedir. Ayrıca Uskun ve Şabaplı'nın^[22] yaptığı çalışmada öğrencilerin %58.7'sinin ağırlığından memnun olmadığı, %40.8'inin kilo vermek istediği belirlenmiştir. Yine aynı çalışmada kız öğrencilerin beden algısının erkek öğrencilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Amerika'da adölesanlar üzerinde yapılan bir çalışmada ise katılımcıların %61'inin bedeninden memnun olmadığı ve daha ince olmak istedikleri belirlenmiştir.^[28-31] Örnek verilen çalışmalarda ilgili değişken açısından benzerlik göze çarparken, bu çalışma sonuçlarının literatürdeki sonuçlardan farklı olduğu söylenebilir. Bu anlamda yaştaki artışın kilodan memnun olma durumunu pozitif yönde etkilediği düşünülmektedir.

Beslenme düzeni incelendiğinde öğrencilerin %47.1'inin beslenme düzeninin normal olduğu ve yalnızca %12.4'ünün beslenme düzenine hiç dikkat etmediği kaydedilmiştir. Ayrıca beslenme düzenine dikkat etme ve YTT arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki kaydedilmiştir(p<0.05). Tanrıverdi ve arkadaşlarının^[21] yaptığı çalışmada öğrencilerin %69.5'inin gün içerisinde öğün atladıkları ve en fazla oranda sabah kahvaltısını yapmadıkları ifade edilmiştir. Çalışmada öğün atlama nedeni olarak ise en fazla oranda yeme isteğinin olmaması ve zaman yetersizliğini bildirilmiştir. Sevindi ve arkadaşlarının^[31] çalışma sonucuna göre ise, katılımcılardan erkek olanların %71'inin, bayanların %77'sinin öğün atladığı,

erkeklerin %56'sının sabah kahvaltısını, %37'sinin öğle yemeğini yemediği ve bayanların %61'inin sabah, %27'sinin öğle yemeğini tüketmedikleri tespit edilmiştir. Buna karşın bu çalışmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun kilo korumak amacıyla öğünlere dikkat ettiği saptanmıştır. Çalışmamızda literatürden farklı olarak düzenli beslenme alışkanlığının sürdürülmesinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun gelir düzeyinin 1000 TL'nin üstünde olması ve yine büyük bir kısmının yurttan barınıyor olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Bu iki faktörün besine ulaşmayı kolaylaştırdığı ve düzenli bir beslenme rutini oluşturduğu söylenebilir.

Öğrencilerin %24.4'ü kilo almaktan çok rahatsız olduğunu belirtirken, %12'si hiç rahatsız olmadığını belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin büyük bir çoğunluğu şu an ki kilosundan memnun ve normal düzeyde beslenme düzenine dikkat etmektedir. Bununla birlikte şu anki kilosundan memnun olma ile YTT arasında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki kaydedilmiştir. Özgen ve arkadaşlarının^[32] adölesanlarda yaptığı bir çalışmada "Şişmanlıktan ödüm kopar" ve "tek düşünceyim zayıf olmaktır" ifadelerinin puan ortalamalarının kız ergenler arasında daha yüksek olup, gruplar arasındaki farkın önemli olduğu bulunmuştur. Bu çalışmada da kilo almaktan rahatsız olan öğrencilerin yüzdesinin diğerlerine göre daha yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Yine Özgen ve arkadaşlarının^[32] çalışmasında ergenlerin, sürekli beden imgeleri ile ilgili ve kilolarını kontrol etme eğiliminde olduğu sonucu göze çarparken bu çalışma sonuçları ile de bu ilgi ve kontrolün genç yetişkinlikte azalmaya başladığı fakat tamamen bireyin bu düşünceden uzaklaşmadığı söylenebilir. Bu durumun, toplumda "zayıf kadının daha güzel bulunması" yargısından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmadaki kilo kontrolü eğiliminde olma sonucunun ise örneklemin çoğunluğunun kız öğrencilerden oluşmasının etkili olduğu düşünülmektedir.^[30]

Katılımcı öğrencilerin %55.3'ü kilosunu korumak için herhangi bir uygulama yapmazken, %5.5'i abur cubur yemediğini ve %22.3'ü yalnızca düzenli beslendiğini söylemiştir. Tanrıverdi ve arkadaşlarının^[21] lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada ise öğrencilerin düzenli sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemeği yeme alışkanlığının oldukça yetersiz olduğu ve yemek aralarında abur cubur yeme ve ders çalışırken veya TV izlerken oldukça yüksek oranda yeme alışkanlıklarının olduğu saptanmıştır. Şabaplı ve Uskun'un^[22] çalışmasında ise öğrencilerin zayıf olduğu belirlendiği halde kilo vermek için uğraş gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca birçok ergenin günlük üç öğün düzenli yemek yemediği ve öğün dışı sağlıksız yeme alışkanlıklarının olduğu görülmüştür. Yine Özmen'in çalışmasında^[33] lise öğrencilerinin %59.1'inin her zaman yemek aralarında abur cubur yeme alışkanlığının olduğu, %51.6'sının televizyon karşısında bir şeyler yeme alışkanlığının olduğu ve %80.9'unun ders çalışırken bir şeyler yeme alışkanlığının olduğu belirtilmiştir. Bu iki çalışmanın sonuçları benzer olmasına rağmen bizim çalışmamızdaki sonuçlar ile

farklılık göstermektedir. Sonuçlar arasındaki farklılığın bu çalışmadaki örneklem grubunun genç yetişkin dönemde, diğer çalışmaların katılımcılarının adölesan dönemde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Çoğunlukla üniversite eğitiminin alındığı genç yetişkinlik dönemi, ergenlikten yetişkinliğe geçişin yaşandığı 18-25 yaşları arasına denk gelen dönem kapsamaktadır. Bu dönem "yetişkinliğe geçiş" olarak ifade edilmektedir.^[34] Ergenlik döneminden genç yetişkinlik dönemine geçiş aşamasında yer alan üniversite öğrencileri, bir yandan içinde buldukları döneme özgü gelişim görevlerini yerine getirmeye çalışırken diğer yandan üniversite yaşantısının getirdiği sorunlarla baş etmek durumundadırlar.^[35] Alacakları eğitimin yanı sıra öğrencilerin birçoğu farkı bir ortama alışmak dolayısı ile hem yaşantılarını hem de beslenme düzenlerini değiştirmek zorunda kalacaklardır. Mazıcıoğlu ve Öztürk^[35] beslenme alışkanlıklarında ortaya çıkabilecek farklılıkların üniversite öğrenimi sonrasında taşınacağına bu yüzden öğrencilerin beslenme eğilimlerinin tespiti, erişkin dönemde beslenme alışkanlıklarının düzenlenmesi ve uygunsuz beslenmenin yol açabileceği muhtemel bozuklukların önlenmesi açısından önemli olduğunu belirtmiştir. Üniversiteli gençlerin daha sonraki yaşantılarına aktaracakları, düzenli, sağlıklı, dengeli ve programlı beslenme alışkanlığına erken dönemlerde sahip olmaları daha sonraki yaşantılarında obezite riskine karşı hazırlıklı olmalarını da sağlayacaktır.

Öğrencilerin kendine değer verme durumları sorgulandığında %89.7'sinin kendisine değer verdiği fakat %7.6'sının kendine değer verip vermediğinden emin olmadığı kaydedilmiştir. Ayrıca kendine değer verme ve YTT arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bir çalışmada öz saygı kişinin tamamıyla kendini sevmesi, kabul etmesi ve kendine saygı duyması şeklinde tanımlanmaktadır.^[36] Bu anlamda kendine değer verme öz saygı kavramı ile örtüşebilir. Koçak'ın^[37] bildirdiğine göre kişinin öz saygısının olumlu ya da olumsuz olması sosyal yeterlilik, öz değer ve beden algısına ilişkin negatif ya da pozitif tutumlarının toplamından oluşmaktadır.^[37] Literatürde öz saygının depresyon gibi negatif duyguların bedeninden memnun olmama ve yeme tutumunun bozulmasında etkili bir faktör olduğu bildirilmiştir.^[38,39] Psikolojik durumun beden imgesini etkilediği, özellikle mutsuzken daha çok diyet yapıldığı ve bulimik belirtilerin arttığı, mutlu ve sevinçli iken ise diyet yapıldığı ve beslenme alışkanlıklarında hiçbir bulimik belirtinin gözlenmediği de bilinmektedir.^[40] Yenidünya'nın^[41] çalışmasında ise obez ve kilolu olmanın fiziksel görünüşünü önemseyen kişilerde özsaygı üzerinde negatif etkisinin olduğu kaydedilmiştir. Başka bir çalışmada ise beden imajı ve öz saygı arasında yüksek düzeyde, negatif ve önemli bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma için öğrencilerin büyük bölümünün bedenlerinden memnun olduğu ve beden memnuniyetinin kendine değer verme oranını yükselttiği söylenebilir. Kendine değer verme ve YTT arasındaki ilişkinin orandaki bu yükselişten kaynaklandığı düşünülmektedir. Yukarıdaki bilgiler göz önünde bulundurulduğunda ise bu çalışma sonuçlarının literatür ile uyumlu olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilere medyanın kilo kontrolü üzerindeki etkisi sorulduğunda ise öğrencilerin %75.6'sı internetten, %19.9'u ise televizyondan etkilendiğini belirtmiştir. Yine öğrencilerin %66'sı kilo kontrolü hakkında medya kullanımına günlük 4-7 saat ayırdığını söylemiştir. Çalışma sonuçları incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun internetten etkilendiği göze çarpmaktadır. Literatür güzellik kavramının kadınlar için zayıflıkla ilişkilendirilmesinde medyanın etkili olduğunu bildirmektedir. Kitle iletişim araçları yoluyla sunulan ideal beden tasarımlarından dolayı, bununla ilgili düşünce süreçlerinde bozulmalar olduğu yağlanma korkusunun gittikçe yaygınlaştığı, bu durumun da yeme bozukluğu görülme sıklığında artışa neden olduğu düşünülmektedir.^[42] Anoreksiya ve bulimia nevroza hastalarının beden algılarının ince/zayıf film yıldızlarından ya da ekranda gördükleri bu tarz görüntülerden olumsuz etkilendiğini gösteren klinik vakaların olduğu bilinmektedir.^[43] Normal popülasyonda yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlara rastlanmaktadır.^[44,45] Ancak genel olarak fiziksel görüntüsten memnun olma medyadan gelen bedene ilişkin mesajlardan kişinin etkilenme durumunun önemli bir belirleyicisidir.^[11] Yukarıda belirtilen çalışmalar TV ve yeme tutumu ilişkisini açıklarken, internet kullanımı ve yeme tutumunun incelendiği çalışmalara da rastlanmaktadır. Odacı ve Berber Çelik'in^[45] yaptığı çalışmada öğrencilerin yalnız internet kullanım düzeyleri yükseldikçe olumsuz yeme tutumlarının da arttığı saptanmıştır. Çağın bir getirisi olarak internet kullanımında artış, sosyal medya takibi, dolayısıyla kilo kontrolü ve bedene ilişkin görsellerin bu sosyal ortamlarda paylaşımı örneklemdeki öğrencilerin bu konuya ilişkin internet kullanımını artırdığı düşündürmektedir.

Çalışmada öğrencilerin Beden Kitle İndeksi ortalaması 21.59±2.66 olarak bulunurken, yeme tutumu ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 18.04±10.51 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada BKİ ve YTT puan ortalamaları arasında saptanan ilişkinin ise istatistiksel olarak anlamlı olmadığı kaydedilmiştir ($p>0.05$). Bu beklenen bir sonuçtur. Çünkü grubun çoğunluğu normal BKİ aralığında ve olumlu yeme tutumuna sahiptir. Tanrıverdi ve arkadaşlarının^[21] çalışmasında ise YTT puan ortalaması 20.6±3.09 olarak kaydedilmiş, BKİ ve YTT arasında anlamlı bir ilişki kaydedilmemiştir. Batıgün ve Utku'nun^[11] çalışmasında da benzer şekilde sosyodemografik özellikler ile YTT puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır. Usta ve arkadaşlarının^[46] öğrencilerin BKİ'nin yeme tutumu davranışını etkilediği, kilolu ve obez olan öğrencilerin yeme tutum puanlarının normal kilolulara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Yine Usta ve arkadaşlarının^[46] (2015) bildirdiğine göre literatürde lise ve üniversite öğrencileri ile yapılan tanımlayıcı çalışmalarda BKİ ile yeme tutum puanları arasında bir ilişki bulunmazken zayıf öğrencilerin yeme tutum puanlarının yüksek olduğu rapor edilmiştir. Bu çalışmada ise öğrencilerin BKİ ortalamasının normal olduğu ve literatür ile benzerlik göstererek BKİ'nin yeme tutumunu etkileyen bir faktör olmadığı kaydedilmiştir.

Sonuç

Çalışma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin yeme tutumunun normal düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada öğrencilerin demografik özellikleri, beslenmeye ve bedenlerine ilişkin algıları ve bu özelliklerin yeme tutumları ile ilişkisinin hem ülkemizde yapılan bazı çalışmalarla hem de dünyada yapılan çalışmalarla benzer olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin mesleki yaşamları boyunca yeme tutumuna ilişkin farkındalıklarının devam ettirilmesi için mezuniyet öncesi ve sonrası sosyal ve bilimsel faaliyetler ile desteklenmeleri önerilebilir.

Teşekkür

Yazarlar verilerin elde edilmesi sürecindeki katkılarından dolayı R. Özge OLUR, Dilara ŞAHİN, Merve ŞENYILMAZ, Sibel YILMAZ, Ebru AYDIN, ve Serpil BABUR'a teşekkür etmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akdevelioğlu Y, Gümüş H. Eating disorder and body image perception among university students. *Pakistan Journal of Nutrition* 2010; 9(12):1187-91.
2. Kazkodu İ. Üniversite öğrencilerinde ortoreksiya nervosa (sağlıklı beslenme takıntısı) belirtilerinin incelenmesi." Gazi Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: 2010.
3. Kadioğlu M, Ergün A. Üniversite öğrencilerinin yeme tutumu, öz-etkililik ve etkileyen faktörler. *Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 2015; 5(2):96-104 <http://dx.doi.org/10.5455/musbed.20150309011008>.
4. Button EJ, Sonuga-Barke EJ, Davies J, Thompson M. A prospective study of self-esteem in the prediction of eating problems in adolescent schoolgirls: questionnaire findings. *British Journal of Clinical Psychology* 1996; 35:193-203. <http://dx.doi.org/10.1111/j.2044-8260.1996.tb01176.x>.
5. Silverstone PH. Is chronic low self-esteem the cause of eating disorders? *Medical Hypotheses* 1992; 39(4):311-5. <http://dx.doi.org/10.1111/j.2044-8260.1991.tb00936.x>.
6. Gelder M, Gath D, Mayou R, Cowen P. *Oxford textbook of psychiatry*, 3rd ed. Oxford: Oxford University Press; 1996.
7. Kring AM, Davison GC, Neale JM, Johnson SL. *Abnormal psychology*. 9th ed. USA: Wiley; 2004.
8. Valentis M, Devane M. *Female rage*. New York, NY: Carol Southern Books; 1994.
9. Fassino G, Daga GA, Piero A, Leombruni P, Rovera GG. Anger and personality in eating disorders. *Journal of Psychosomatic Research* 2001; 51:757-64. [http://dx.doi.org/10.1016/S0022-3999\(01\)00280-X](http://dx.doi.org/10.1016/S0022-3999(01)00280-X).
10. Waller G, Babbs M, Milligan R, Meyer C, Ohanian V, Leung N. Anger and core beliefs in the eating disorders. *International Journal of Eating Disorders* 2003; 34(1):118-24. <http://dx.doi.org/10.1002/eat.10163>.

11. Batıgün Durak A, Utku Ç. Bir grup gençte yeme tutumu ve öfke arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi* 2006; 21(57):65-78.
12. Savaşır I, Erol N. Yeme tutum testi: anoreksiya nervoza belirtileri indeksi. *Psikoloji Dergisi* 1989; 7(23):19-25.
13. Elal G, Altuğ A, Slade PD, Tekcan A. The factor structure of the eating attitudes test (EAT) in a Turkish university sample. *Eating and Weight Disorders* 2000; 5:46-50. <http://dx.doi.org/10.1007/BF03353438>.
14. Erol A, Toprak G, Yazıcı F. Üniversite öğrencisi kadınlarda yeme bozukluğu ve genel psikolojik belirtileri yordayan etkenler. *Türk Psikiyatri Dergisi* 2002; 13(1):48-57.
15. Batur S, Kabakçı E, Gülöl Ç. Maladaptive eating attitudes of elite and amateur Turkish dancers: Are they at risk? *Eating and Weight Disorders* 2003; 8(4):263-67. <http://dx.doi.org/10.1007/BF03325024>.
16. Erol A, Yazıcı F, Boyacıoğlu G, Erol S, Kaptanoğlu C. Anoreksiya nervozada kişilerarası şemalar. *Türk Psikiyatri Dergisi* 2000; 11(1):23-8.
17. Zabunoğlu ES. Predictors of pathological eating attitudes among Turkish university students. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: 1999.
18. Aslan H, Alparslan N. Bir grup üniversite öğrencisinde yeme tutumu ile obsesif kompulsif belirtiler, aleksitimi ve cinsiyet rolleri arasındaki ilişki. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* 1998; (2):61-70.
19. Batur S, Demir H, Ulu P, Güneş H, Irak E, Aşkın A. Yeme tutumu ve cinsiyet ile bağlanma biçimleri arasındaki ilişki. *Türk Psikoloji Yazıları* 2005; 8(15):21-33.
20. Batur S. Yeme tutum bozukluğu gösterenlerde ve göstermeyenlerde temel bilişsel şemalar. Ankara Üniversitesi: Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara: 2004.
21. Tanrıverdi D, Savaş E, Gönüllüoğlu N, Kurdal E, Balık G. Lise öğrencilerinin yeme tutumları, yeme davranışları ve benlik saygılarının incelenmesi. *Gaziantep Tıp Dergisi* 2011; 17(1):33-9. <http://dx.doi.org/10.17798/beufen.60370>.
22. Uskun E, Şabaplı A. Lise öğrencilerinin beden algıları ile yeme tutumları arasındaki ilişki. *TAF Preventive Medicine Bulletin* 2013; 12(5):519-28. <http://dx.doi.org/10.5455/pmb.1-1343135122>.
23. Garner D, Garfinkel P. The EAT: An index of the symptoms of anorexia. *Psychological Medicine* 1979; 9:273-9.
24. Aslan D. Beden algısı ile ilgili sorunların yaratabileceği beslenme sorunları. *STED* 2004; 13(9):326-9.
25. Alagül Ö. Farklı spor branşlarındaki sporcuların atılganlık ile beden algısı ilişkisi. Ege Üniversitesi: Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir: 2004.
26. Örsel S, Canpolat B, Akdemir A, Ozbay H. Diyet yapan ve yapmayan ergenlerin kendilik algısı, beden imajı ve beden kitle indeksi açısından karşılaştırılması. *Türk Psikiyatri Dergisi* 2004; 15(1):5-15.
27. Wardle J, Cooke L. The impact of obesity on psychological well-being. *Best Practice & Research Clinical Endocrinology & Metabolism* 2005; 19(3):421-40. <http://dx.doi.org/10.1016/j.beem.2005.04.006>.
28. Gökşan B. Ergenlerde beden imajı ve beden dismorfik bozukluğu. Uzmanlık Tezi, Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul: 2007.
29. Acar TÖ. Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksekokulu ve Mimarlık-Mühendislik Fakültesi öğrencilerinde beden algısı ve iyilik halinin beden kitle indeksi ve vücut yağı dağılımı ile ilgisi. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi: Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi, Kocaeli: 2010.
30. Sharon HT, Sohailla D. A preliminary survey of dieting, body dissatisfaction, and eating problems among high school cheerleaders. *The Journal of School Health* 2004; 74(3):85-91.
31. Sevindi T, Yılmaz G, İbiş S, Yılmaz B. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin beslenme ve kahvaltı alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *TSA* 2007; 11:3.
32. Özgen L, Kınacı B, Arlı M. Eating attitudes and behaviors of adolescents. Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences 2012; 45(1) 229-47.
33. Özmen D, Çetinkaya AÇ, Ergin D, Şen N, Dündar Erbay P. Lise öğrencilerinin yeme alışkanlıkları ve beden ağırlığını denetleme davranışları. *TSK Koryucu Hekimlik Bülteni* 2007; 6(2):98-105.
34. Arnett JJ. Emerging adulthood: what is it, and what is it good for? *Society for Research in Child Development* 2007; 1(2):68-73.
35. Mazıcıoğlu M, Öztürk A. Üniversite 3. ve 4. sınıf öğrencilerinde beslenme alışkanlıkları ve bunu etkileyen faktörler. *Erciyes Tıp Dergisi* 2003; 25 (4):172-8.
36. Körükçü Ö. Altı yaş grubundaki çocukların özsayıgı düzeyleri ile anne empatik becerilerinin incelenmesi. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi: Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi (Çocuk Gelişimi ve Eğitimi) AD, Ankara: 2004.
37. Koçak E. Ergenlerde yalnızlığın yordayıcısı olarak benlik saygısı ve sürekli öfke ve öfke ifade tarzlarının incelenmesi. Çukurova Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: 2008.
38. Fairburn CG, Harrison PJ. Eating disorders. *Lancet* 2003; 361:407-16. [http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(03\)12378-1](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(03)12378-1).
39. Vitousek KB, Hollon SD. The investigation of schematic content and processing in eating disorders. *Cognitive Therapy and Research* 1990; 14(2):191-214. <http://dx.doi.org/10.1007/BF01176209>.
40. Granillo, T, Rodriguez G, Carvajal S. Prevalence of eating disorders in latina adolescents: associations with substance use and other correlates. *Journal of Adolescent Health* 2005; 36(3):214-20. <http://dx.doi.org/10.1002/eat.20406>
41. Yenidünya A. Lise öğrencilerinde rekabetçi tutum, benlik saygısı ve akademik başarı ilişkisi. Marmara Üniversitesi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2005.
42. Simpson, KJ. Anorexia nervosa and culture. *Psychiatric and Mental Health Nursing* 2002; 9:65-72. <http://dx.doi.org/10.1046/j.1351-0126.2001.00443.x>.
43. Batı UB, Şaha B. Reklamlarda ideal kadın bedeninin sunumuna ilişkin bir içerik analizi. *Journal of Communication Studies* 2006; 2:15-7.
44. Grabe S, Ward LM, Hyde JS. The role of the media in body image concerns among women: A meta-analysis of experimental and correlational studies. *Psychological Bulletin*. 2008; 134(3):460-76. <http://dx.doi.org/10.1037/0033-2909.134.3.460>.
45. Odacı H, Berber Çelik Ç. Üniversite öğrencilerinin problemleri internet kullanımlarının akademik öz-yeterlik, akademik erteleme ve yeme tutumları ile ilişkisi. *NWSA-Education Sciences* 2012; 7(1):389-403.
46. Usta E, Sağlam E, Şen S, Aygün D, Sert H. Hemşirelik öğrencilerinin yeme tutumları ve obsesif-kompulsif belirtileri. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi* 2015; 2(2):187-97. <http://dx.doi.org/10.17681/hsp.48687>